

Tor do zwycięstwa: podział ryzyk, kryteria i wybór operatora kolejowego

8. Warsztaty w ramach Transportowego Obserwatorium Badawczego

Warszawa, 1 października 2026 r.

Tor do zwycięstwa: podział ryzyk, kryteria i wybór operatora kolejowego

Otwarta Kolej

cupt

Moduł 1: Ryzyko pod kontrolą. Podział odpowiedzialności między organizatorem a operatorem na podstawie doświadczeń z przewozów regionalnych

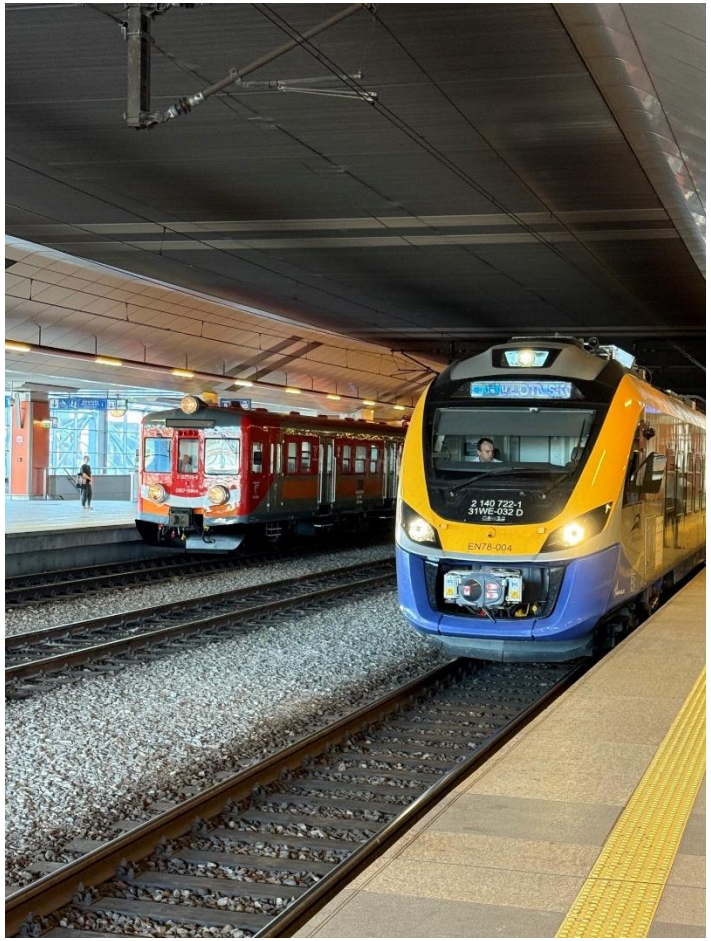
Najczęściej identyfikowane problemy (1/2)

- brak jednolitych wzorców dokumentacji przetargowej i umów PSC;
- ograniczony dostęp do danych historycznych;
- brak systemowego dostępu do narzędzi i danych zarządcy infrastruktury umożliwiających lepszy monitoring realizacji umowy i egzekwowania zapisów umownych;
- niepewność dotycząca przyszłych zmian legislacyjnych;
- niedobór taboru spalinowego oraz ograniczona dostępność punktów utrzymania taboru;

Najczęściej identyfikowane problemy (1/2)

- trudności związane z długoterminowym prognozowaniem kosztów przewozów;
- brak stabilnych i przewidywalnych źródeł finansowania transportu publicznego;
- ograniczenia przepustowości infrastruktury kolejowej;
- brak jednoznacznych rozwiązań w zakresie integracji kolei z transportem autobusowym;
- niedobór wykwalifikowanych kadr po stronie organizatorów i operatorów.

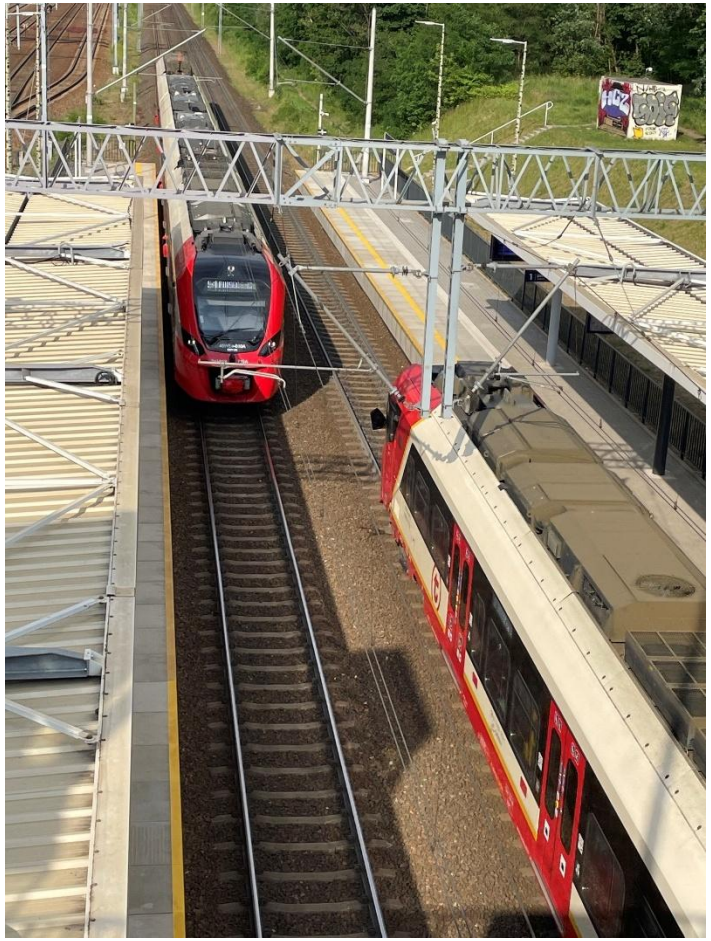
Najważniejsze dobre praktyki (1/2)

- ✓strategiczne i elastyczne podejście do planów transportowych;
- ✓rozwijanie własnych zasobów taborowych przez województwa;
- ✓stosowanie mechanizmów premiujących wzrost przychodów i liczby pasażerów;
- ✓rozwój zintegrowanych rozwiązań taryfowych;

Najważniejsze dobre praktyki (2/2)

- ✓tworzenie szczegółowych wymagań jakościowych dla przewoźników;
- ✓rozwijanie własnych narzędzi analitycznych i systemów monitorowania przewozów;
- ✓wczesne rozpoczęcie przygotowań do postępowań konkurencyjnych.

Podział ryzyk (1/3)

Nr	Ryzyko	Opis ryzyka	Zamawiający	Wykonawca	Współdzielone
1	Zmiana przepisów prawa	Wpływ zmian legislacyjnych na koszty lub sposób realizacji usługi			
2	Błędny opis przedmiotu zamówienia	Nieprawidłowe założenia dokumentacji przetargowej			
3	Wzrost kosztów pracy	Wzrost wynagrodzeń, składek ZUS, świadczeń pracowniczych			
4	Inflacja	Istotny wzrost cen wpływający na rentowność kontraktu			
5	Wzrost cen energii i paliw	Zwiększenie kosztów świadczenia usług			
6	Niedobór pracowników	Brak maszynistów, kierowników pociagów, personelu technicznego			
7	Awarie sprzętu	Uszkodzenie urządzeń, taboru, systemów			
8	Awarie infrastruktury zamawiającego	Problemy z infrastrukturą przekazaną przez JST			

Podział ryzyk (2/3)

Nr	Ryzyko	Opis ryzyka	Zamawiający	Wykonawca	Współdzielone
9	Spadek jakości usług	Niewykonanie wskaźników jakościowych			
10	Niewłaściwe wykonanie usługi	Naruszenie standardów umowy			
11	Opóźnienia we wdrożeniu	Brak gotowości do świadczenia usług			
12	Ryzyko popytu	Zmiana liczby użytkowników usługi			
13	Ryzyko przychodowe	Niższe niż zakładane wpływy z opłat			
14	Protesty społeczne	Sprzeciw mieszkańców wobec realizacji usługi			
15	Ryzyko reputacyjne	Negatywny odbiór przez mieszkańców i media			
16	Cyberbezpieczeństwo	Ataki na systemy IT i utrata danych			

Podział ryzyk (3/3)

Nr	Ryzyko	Opis ryzyka	Zamawiający	Wykonawca	Współdzielone
17	Siła wyższa	Powódź, pożar, wojna, pandemia itp.			
18	Zmiana polityki publicznej	Nowe cele lub standardy usług publicznych			
19	Nieotrzymanie środków publicznych	Brak rekompensaty lub finansowania zewnętrznego			
20	Spory sądowe	Roszczenia stron lub osób trzecich			
21	Podwykonawcy	Niewykonanie obowiązków przez podwykonawcę			
22	Ochrona danych osobowych	Naruszenia RODO			
23	Ryzyko środowiskowe	Nowe wymogi środowiskowe lub szkody środowiskowe			
24	Zakończenie umowy	Problemy z przekazaniem majątku lub dokumentacji			

Dziękuję za uwagę!

Zapraszam do odwiedzenia forum wymiany wiedzy o liberalizacji rynku pasażerskich przewozów kolejowych

www.otwartakolej.cupt.gov.pl